

(siderne 129 og 303). Udstyret er der i det hele taget ikke skortet på. Illustrationerne (kortudsnit, kroki, tegninger, fotografier etc.) er som regel velvalgte og meget oplysende.

Lad mig dog lige påpege et par skønhedsfejl i placeringen af opmålingerne på de udfoldelige blade. En lille beskæring havde været nok til at skaffe flere af figurerne (f. eks. tavle 3 og 8) plads på en normalside. Kotetallene er også for små og ulæselige. Skulle man rette endnu en lille indvending, så må det være den, at de i teksten angivne kotetal, der refererer til opmålingerne, er angivet i meter i forhold til det ved nivellementet vilkårligt valgte nulpunkt, medens andre kotetal, der refererer til målebordsbladene, er angivet i fod i forhold til Dansk Normal Nul. Det virker forvirrende, især når det ikke af teksten fremgår, hvilken måleenhed, der tænkes på. Disse indvendinger er dog kun småting, og man må håbe på, at forfatterne vil få endnu mange år til fortsættelse af dette værdifulde arbejde med voldstederne. Der er nok af amter at tage fat på.

Viggo Hansen.

Man's Role in Changing the Face of the Earth. International Symposium, Wenner-Gren Foundation for Anthropological Research, The University of Chicago Press. 1956. 18 × 25 cm. 1.193 s. 180 billeder og kort.

Dette imponerende værk er resultatet af en lang række fagfolks bedømmelser af udviklingsprocesser. I form af individuelle artikler har bidragerne således dækket alle områder af emnet. Bogens første del giver på knap 400 sider en gennemgang af de tidligere og nuværende erhvervskulturer og deres betydning for udformningen af det aktuelle kulturgeografiske og kulturhistoriske mønster. Bogens hovedafsnit, på 550 sider, omhandler de processer, gennem hvilke menneskene ændrer omgivelserne. Listen over de forskellige former for aktivitet og resultat spænder over et stort register, effekten på hav, vandløb og grundvand, på klima, jordbund og planteliv, bykulturens virkninger ved en ændring i arealernes anvendelse, ved minedrift o. s. v. Slutningen er i logisk konsekvens en bedømmelse af fremtidsudsigterne med hensyn til befolkning og råstoffer, samt nogle generelle formuleringer af de synspunkter, som for øjeblikket er fremme om vekselvirkningen mellem menneskene og den omgivende natur.

Det er ikke nogen lærebog, man her står overfor, men en række fremragende specialisters synspunkter vedrørende forhold, der er af

vital interesse for os alle, og som i fremtiden vil få endnu større betydning. Mange af bidragene indfører læseren i problemer udenfor hans fagområde og gør det på inciterende vis, bogen vil derfor blive en inspirationskilde for mange og fortjener, ikke mindst på denne baggrund, at blive studeret. *Kristian Antonsen.*

Nürnberg *Wirtschaftsgeographische Arbeiten*, Band 1, *Wirtschaftsgeographischer Wandel in Deutschland*. *Wirtschaftsgeographischen Instituts der Hochschule für Wirtschafts- und Sozialwissenschaften Nürnberg*, 1957. 17 × 24 cm. 226 sider, talrige kort og diagrammer.

De foreliggende ni artikler er udgivet som festskrift til professor, dr. Erwin Scheu i anledning af hans 70-års dag. Flere af artiklerne omhandler industrigeografiske forhold, specielt i Württemberg, og frembyder mange interessante detaljer. Blandt de øvrige emner må nævnes zonegrænsens indflydelse på trafikken i Nordbayern. Flere af arbejderne belyser problemer, som man kun sjældent ser omtalt i geografisk litteratur, og i visse tilfælde er forfatterne også nået frem til nye måder at illustrere udviklingen på. *Kristian Antonsen.*

N. N. Baranski: *Die ökonomische Geographie der UdSSR*. Volk und Wissen Volkseigener Verlag, Berlin 1957. 17 × 24 cm. 432 s. 184 fig. 1 farvelagt kort. DM 11,70 indb.

Hermed foreligger den anden tyske udgave af Baranskis velkendte værk om Sovjetunionen; det angives, at den er udarbejdet på grundlag af 16. originaludgave (Moskva 1955) under hensyntagen til indholdet af den 6. femårsplan (1956—1960). Teksten adskiller sig kun på enkelte punkter fra den engelske udgave, der udkom i Moskva i 1956. Kortene er blevet tegnet om og har stort set vundet derved. Billedmaterialet er delvis nyt og væsentlig mere interessant end det tidligere viste.

Den betydeligste tilvækst i stoffet er imidlertid et statistisk tillæg på 27 sider, der på en lang række områder giver nye informationer. Bl. a. kan nævnes indbyggertallene for 1956 i enkeltrepublikkerne og i samtlige byer med mere end 100.000 indbyggere. Oplysningerne om produktionen er meget detaljerede for totaltallenes vedkommende, men noget ufuldstændige for såvidt den regionale fordeling angår, omend produktionen af nogle vigtige varer er delt op på enkeltrepublikker.